

Obsah

1.	ÚVOD	12
2.	CESTOVNÍ RUCH	13
2.1.	Teoretická východiska cestovního ruchu.....	17
2.2.	Terminologie cestovního ruchu	19
2.2.1.	Výklad pojmu cestovní ruch	20
2.2.2.	Výklad pojmu destinace.....	26
2.3.	„Dědictví“ jako primární zdroj cestovního ruchu.....	28
2.4.	Kontrolní úkoly, otázky, základní témata pro úvahy.....	34
3.	VLIVY CESTOVNÍHO RUCHU NA PŘÍRODNÍ A SOCIO-KULTURNÍ PROSTŘEDÍ	35
3.1.	Projevy a dopady změn vyvolaných cestovním ruchem.....	36
3.2.	Vlivy cestovního ruchu na přírodní prostředí.....	42
3.2.1.	Turistické znečištění	42
3.2.2.	Emise.....	42
3.2.3.	Eroze	43
3.2.4.	Zavlečení nepůvodních druhů.....	45
3.2.5.	Poškození přírodních hodnot a biodiverzity	46
3.3.	Vlivy cestovního ruchu na socio-kulturní prostředí	49
3.3.1.	Sociální efekty.....	50
3.3.2.	Etnické efekty	52
3.3.3.	Kulturní efekty	52
3.3.4.	Ekonomické a infrastrukturální efekty	57
3.3.5.	Urbanistické efekty	58
3.3.6.	Kontrolní úkoly, otázky, základní témata pro úvahy.....	59
3.4.	Vlivy cestovního ruchu na krajinu	60
3.4.1.	Žádoucí vlivy cestovního ruchu.....	61
3.4.2.	Nežádoucí vlivy cestovního ruchu.....	62
3.5.	Příspěvek cestovního ruchu ke globálním změnám.....	63
3.5.1.	Příspěvky cestovního ruchu ke globálním změnám	66
3.5.2.	Kontrolní úkoly, otázky, základní témata pro úvahy.....	67
4.	KONCEPCE, PŘÍSTUPY A METODY UDRŽITELNÉHO CESTOVNÍHO RUCHU	68
4.1.	Koncept životního cyklu destinace	68
4.1.1.	Teoretický rámec konceptu.....	69

4.1.2.	Fáze životního cyklu destinace	75
4.1.2.1.	Fáze objevení	75
4.1.2.2.	Fáze vtažení	76
4.1.2.3.	Fáze rozvoje	76
4.1.2.4.	Fáze konsolidace	77
4.1.2.5.	Fáze stagnace	79
4.1.2.6.	Fáze poststagnace	79
4.1.3.	Vývoj konceptu	83
4.1.4.	Kritické posouzení konceptu	102
4.1.5.	Alternativní model životního cyklu destinace	110
4.1.6.	Kontrolní úkoly, otázky, základní témata pro úvahy	112
4.2.	Koncept sociální směny	112
4.2.1.	Teoretický rámec a jeho aplikace pro cestovní ruch	113
4.2.2.	Vývoj aplikace konceptu	114
4.2.3.	Kritické posouzení aplikace konceptu	121
4.2.4.	Kontrolní otázky, úkoly, témata pro úvahy	122
4.3.	Vybrané koncepty geografie cestovního ruchu	122
4.3.1.	Teorie „jádro – periferie“	122
4.3.1.1.	Význam konceptu pro studium cestovního ruchu	122
4.3.1.2.	Teorie „jádro – periferie“ při studiu cestovního ruchu	123
4.3.1.3.	Vývoj aplikací teorie pro cestovní ruch	125
4.3.1.4.	Kritické posouzení aplikace teorie	126
4.3.2.	Typologizace destinací	126
4.3.2.1.	Účel, vývoj a metodika typologizace	126
4.3.2.2.	Výzkumná aplikace typologizace	132
4.3.3.	Kontrolní úkoly, otázky, základní témata pro úvahy	132
4.4.	Koncept únosné kapacity území	132
4.4.1.	Teoretický rámec konceptu a jeho aplikace pro cestovní ruch	133
4.4.2.	Kombinovaný koncept únosnosti území pro rozvoj cestovního ruchu	135
4.4.3.	Dimenze konceptu	136
4.4.3.1.	Fyzicky únosná kapacita	136
4.4.3.2.	Ekonomicky únosná kapacita	137
4.4.3.3.	Ekologicky únosná kapacita	138
4.4.3.4.	Institucionálně únosná kapacita	139
4.4.3.5.	Socio-kulturně únosná kapacita	139
4.4.3.6.	Psychologicky únosná kapacita	140
4.4.4.	Metodika stanovování orientačního intervalu mezních hodnot	141

4.4.5.	Potenciál versus kapacita území pro rozvoj cestovního ruchu.....	142
4.4.6.	Vývoj aplikace konceptu.....	145
4.4.7.	Kritické posouzení aplikace konceptu	148
4.4.8.	Kontrolní úkoly, otázky, základní témata pro úvahy.....	149
4.5.	Monitorování udržitelnosti cestovního ruchu	149
4.5.1.	Typologie indikátorů efektů cestovního ruchu	149
4.5.2.	Indikátory udržitelného rozvoje cestovního ruchu	151
4.5.3.	Kontrolní úkoly, otázky, základní témata pro úvahy.....	154
4.6.	Management udržitelného cestovního ruchu	154
4.6.1.	Destinační management	155
4.6.1.1.	Systematický přístup k řízení destinace	155
4.6.1.2.	Doporučení pro destinační management.....	157
4.6.2.	Kontrolní úkoly, otázky, základní témata pro úvahy.....	160
4.7.	Marketing udržitelného cestovního ruchu	161
4.7.1.	Kontrolní úkoly, otázky, základní témata pro úvahy.....	163
4.8.	Dobrovolné nástroje udržitelného cestovního ruchu.....	164
4.8.1.	Ekocertifikace cestovního ruchu.....	164
4.8.2.	Kontrolní úkoly, otázky, základní témata pro úvahy.....	165
4.9.	Environmentálně příznivé typy cestovního ruchu.....	166
4.9.1.	Ekologicky šetrný turismus.....	166
4.9.2.	Geoturismus	167
4.9.3.	Průvodcovská činnost v chráněných územích	173
4.9.4.	Kontrolní úkoly, otázky, základní témata pro úvahy.....	175
5.	UDRŽITELNOST CESTOVNÍHO RUCHU VE VYBRANÝCH DESTINACÍCH.....	176
5.1.	Vybrané destinace mezinárodního cestovního ruchu.....	176
5.1.1.	Stolová hora Roraima (Jihovýchodní Venezuela, oblast Gran Sabany).....	176
5.1.2.	Machu Picchu (památká UNESCO, střední Peru).....	176
5.2.	Vybrané destinace vnitřního cestovního ruchu	177
5.2.1.	Podblanicko (CHKO Blaník a okolí).....	177
5.2.2.	Krkonoše (biosférická rezervace UNESCO, NP).....	177
5.2.3.	Český ráj (geopark UNESCO, CHKO)	178
5.2.4.	Český Krumlov (kulturní památka UNESCO, MPR).....	196
5.2.5.	Kontrolní úkoly, otázky, základní témata pro úvahy.....	214

6.	ZÁVĚREM	215
6.1.	Kontrolní úkoly, otázky, základní témata pro úvahy.....	216
7.	OBRAZOVÁ PŘÍLOHA	217
8.	VÝKLADOVÝ SLOVNÍK.....	228
9.	MEZINÁRODNÍ DOKUMENTY UDRŽITELNOSTI CESTOVNÍHO RUCHU	275
9.1.	Kontrolní úkoly, otázky, základní témata pro úvahy.....	278
10.	LITERATURA A DALŠÍ ZDROJE	279
10.1.	Základní literatura a zdroje.....	279
10.2.	Doporučená literatura a zdroje	281

Seznam obrázků

OBR. 1	SCHÉMA INTERDISCIPLINARITY STUDIA CR. ZDROJ: PÁSKOVÁ 2003	19
OBR. 2	MOBILITA A JEJÍ ZÁKLADNÍ SLOŽKY – MIGRACE A CÍRKULACE. ZDROJ: PÁSKOVÁ 2003	23
OBR. 3	VZTAH REKREACE, VOLNÉHO ČASU, CESTOVNÍHO RUCHU, PRÁCE A RUTINNÍCH ČINNOSTÍ. ZDROJ: PÁSKOVÁ 2003	26
OBR. 4	PRAŽSKÉ HISTORICKÉ JÁDRO, PAMÁTKA UNESCO, SE STÁVÁ JEVIŠTĚM TURISTIFIKACE V RŮZNÝCH FORMÁCH. FOTO: M. PÁSKOVÁ	33
OBR. 5	PROSTOROVÉ SCHÉMA RELATIVIZOVANÉHO ROZVOJE CESTOVNÍHO RUCHU. ZDROJ: PÁSKOVÁ 2003	36
OBR. 6	PRŮŘEZOVOST PROBLEMATIKY DOPADŮ CESTOVNÍHO RUCHU. ZDROJ: BRYON 2002:42.....	37
OBR. 7	KAUZÁLNÍ SCHÉMA „BLUDNÉHO KRUHU“ VÝVOJE CESTOVNÍHO RUCHU. ZDROJ: PÁSKOVÁ 2003	40
OBR. 8	Vlivy cestovního ruchu na geografické prostředí. ZDROJ: PÁSKOVÁ 2003	41
OBR. 9	Eroze nezpevněné cesty, vyvolaná vysokou frekvencí pohybu návštěvníků. FOTO: MERTLÍK	44
OBR. 10	Vytvoření paralelní cesty v místě rozbahnění. FOTO: MERTLÍK	45
OBR. 11	Projev antagonismu ze strany místní komunity k návštěvníkům. FOTO: KRIPPENDORF 1987:10	52

OBR. 12	PROJEVY KOMODIFIKACE A STEREOTYPIZACE V RÁMCI PROCESU TURISTIFIKACE MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ REZERVACE (PRAHA). FOTO: M. PÁSKOVÁ.....	55
OBR. 13	KAUZÁLNÍ ŘETĚZEC PŮSOBNÍ CESTOVNÍHO RUCHU. APLIKACE MODELU DPSIR PRO CESTOVNÍ RUCH – PÁSKOVÁ.....	61
OBR. 14	PRAHA V „PROMĚNÁCH“ – JAK PRAHU MĚNÍ PŘÍLIV TURISTŮ. FOTO: M. PÁSKOVÁ.....	65
OBR. 15	VIZUÁLNÍ ZNEČIŠTĚNÍ HISTORICKÉHO CENTRA – PRAŽSKÉ STAROMĚSTSKÉ NÁMĚSTÍ. FOTO: M. PÁSKOVÁ.....	66
OBR. 16	ÚSTŘEDNÍ POZICE KONCEPTU ŽIVOTNÍHO CYKLU. ZDROJ: PÁSKOVÁ 2003	69
OBR. 17	ŽIVOTNÍ CYKLUS DESTINACE S VYZNAČENÍM PŘEVAŽUJÍCÍCH TYPŮ NÁVŠTĚVNÍKŮ. ZDROJ: PÁSKOVÁ 2003 – KOMPILACE Z BUTLER (1980), NORONHA (1979), PLOG (1973)	73
OBR. 18	AINSDALE BEACH, SOUTHPORT, VE 30. LETECH 20. STOLETÍ. FOTO: GILBERT – LITT 1939:21	83
OBR. 19	BLACKPOOL VE 30. LETECH 20. STOLETÍ. FOTO: GILBERT – LITT 1939:21	84
OBR. 20	PSYCHOGRAFICKÉ ROZDĚLENÍ NÁVŠTĚVNÍKŮ. ZDROJ PLOG 1973	86
OBR. 21	ELLISOVA KŘIVKA. ZDROJ: WOLFE 1983.....	110
OBR. 22	HODNOTA DEFERTOVY FUNKCE PODLE DESTINAČNÍCH TYPŮ. ZDROJ: PÁSKOVÁ A KOL. (2001).....	131
OBR. 23	VÝVOJOVÁ FÁZE PODLE DESTINAČNÍHO TYPU. ZDROJ: PÁSKOVÁ A KOL. (2001).....	131
OBR. 24	VZTAH MEZI ZÁTĚŽÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A PŘÍJMY Z CESTOVNÍHO RUCHU S VYZNAČENÍM EKONOMICKY ÚNOSNÉ KAPACITY. ZDROJ: PÁSKOVÁ 2003	138
OBR. 25	NEDOSTATEČNÁ REGULACE AKTIVIT V PRAŽSKÉM HISTORICKÉM JÁDRU JAKO JEDNA Z MOŽNÝCH PŘÍČIN SATURACE PSYCHOLOGICKY A SOCIO-KULTURNĚ ÚNOSNÉ KAPACITY JEHO ÚZEMÍ. FOTO: M. PÁSKOVÁ	141
OBR. 26	SCHÉMA PŘEDPOKLADŮ CESTOVNÍHO RUCHU. ZDROJ: PÁSKOVÁ 2003 – UPRAVENO PODLE MARIOTA 1983.....	144
OBR. 27	INDIÁNSKÝ PRŮVODCE TURISTŮ, MÍŘÍCÍCH NA STOLOVOU HORU RORAIMA NA TROJMEZÍ VENEZUELY, BRAZÍLIE A GUAYANY.	174
OBR. 28	ZÁŘEZY OD LAN VRYPY NÁVŠTĚVNÍKŮ V PÍSKOVCI, ČESKÝ RÁJ. FOTO: MERTLÍK 2002.....	193
OBR. 29	GRAFITI NA MASIVU SOKOLKY (ČESKÝ RÁJ). FOTO: MERTLÍK 2002	193

OBR. 30	VYTVOŘENÍ PARALELNÍ CESTY CYKLISTY V MÍSTĚ POVALOVÉHO CHODNÍKU, ČESKÝ RÁJ. FOTO A POPISKA: MERTLÍK 2002	194
OBR. 31	NÁPISY NA SKALNÍM MASIVU DRÁBSKÝCH SVĚTNIČEK. ČESKÝ RÁJ. FOTO: MERTLÍK 2002	194
OBR. 32	POŠKOZENÍ BŘEHŮ V MÍSTĚ KOUPÁNÍ, ČESKÝ RÁJ. FOTO: MERTLÍK 2002	195
OBR. 33	U PAT SKAL DOCHÁZÍ VLIVEM POHYBU HOROLEZCŮ K NARUŠOVÁNÍ VEGETAČNÍHO KRYTU A K NÁSLEDNÉ EROZI NEZPEVNĚNÝCH PÍSKŮ; STAV PO PROVEDENÍ PROTIEROZNÍCH ZÁBRAN. FOTO A POPISKA: MERTLÍK 2002	195
OBR. 34	PROSTOROVÁ STRUKTURA ČESKOKRUMLOVSKÉ DESTINACE. ZDROJ: ZPRACOVÁNO S POUŽITÍM PLÁNU MĚSTA Z TIC ČESKÉHO KRUMLOVA	197
OBR. 35	ABSOLUTNÍ ČASOPROSTOROVÁ ZÁTĚŽ VYBRANÝCH MÍST CENTRA ČESKÉHO KRUMLOVA V LETECH 1997 A 2001. ZDROJ: ZPRACOVÁNO NA ZÁKLADĚ DAT KOL. AUTORŮ (2001B), IVP (1997)	203
OBR. 36	SATURACE PSYCHOLOGICKY A SOCIO-KULTURNĚ ÚNOSNĚ KAPACITY V RÁMCI PROCESU TURISTIFIKACE ČESKOKRUMLOVSKÉHO DESTINAČNÍHO JÁDRA. FOTO: M. PÁSKOVÁ	204
OBR. 37	VNÍMÁNÍ ZÁKLADNÍCH VLIVŮ CESTOVNÍHO RUCHU REZIDENTY. ZDROJ: KOL. AUTORŮ 2001B	205
OBR. 38	VÝVOJ PŘÍJMŮ A DAŇOVÉ VÝTĚŽNOSTI ČESKÉHO KRUMLOVA Z CESTOVNÍHO RUCHU. ZDROJ: ZPRACOVÁNO NA ZÁKLADĚ DAT FINANČNÍHO ÚŘADU MĚSTA ČESKÝ KRUMLOV	206
OBR. 39	PROJEV PROCESU TURISTIFIKACE V HISTORICKÉM JÁDRU. FOTO: M. PÁSKOVÁ	208
OBR. 40	ŽIVOTNÍ CYKLUS ČESKOKRUMLOVSKÉ DESTINACE. ZDROJ: PÁSKOVÁ 2003 PODLE BUTLER (1980), NORONHA (1979), PLOG (1973)	210
OBR. 41	APLIKACE ELLISOVY KŘÍVKY NA ČESKOKRUMLOVSKOU DESTINACI PRO ZAHRANIČNÍ I DOMÁCÍ CESTOVNÍ RUCH. ZDROJ: PÁSKOVÁ 2003 PODLE WOLFE 1983	210
OBR. 42	AUTENTICKÉ ZÁKOUTÍ ČESKOKRUMLOVSKÉ DESTINACE JAKOŽTO PRIMÁRNÍ ZDROJ CESTOVNÍHO RUCHU. FOTO: M. PÁSKOVÁ	213
OBR. 43	AMBIVALENTNOST VLIVŮ CESTOVNÍHO RUCHU – KLÍČOVÝM FAKTOREM MÍRY JEJICH ŽÁDOUCNOSTI JE KVALITA ŘÍZENÍ CESTOVNÍHO RUCHU. ZDROJ: PÁSKOVÁ	215

OBR. 44	STRUČNÉ UVÍTÁNÍ, INFORMACE A NÁVODY K CHOVÁNÍ V NP CANAIMA (VENEZUELA). PÁSKOVÁ 2006.....	217
OBR. 45	S PŘEBRODĚNÍM ŘEKY JE TŘEBA SI PORADIT - EKOTURISMUS V NP CANAIMA (VENEZUELA). PÁSKOVÁ 2006.....	217
OBR. 46	HHRANICE MEZI INSCENIZACÍ A NEZIŠTNOU SNAHOU PREZENTOVAT SVOU KULTURU JE KŘEHKÁ - SLAVNOST "TUNA" VE VESNICI SAN FRANCISCO (VENEZUELA). PÁSKOVÁ 2006.....	218
OBR. 47	PŘÍPRAVA NOCLEHU V HAMAKÁCH - EKOTURISMUS V DELTĚ ORINOKA (VENEZUELA). PÁSKOVÁ 2006.....	218
OBR. 48	PRŮVODCE A INTERPRETÁTOR PRALESA - EKOTURISMUS V DELTĚ ORINOKA (VENEZUELA). PÁSKOVÁ 2006.....	219
OBR. 49	PŘÍPRAVA NA PLAVBU – EKOTURISMUS V DELTĚ ORINOKA (VENEZUELA). PÁSKOVÁ 2006	219
OBR. 50	NABÍDKA UNIVERZÁLNÍHO CHARAKTERU V POHOSTINSKÉM ZARÍZENÍ JAKOŽTO VÝSLEDEK DEMONSTRAČNÍHO EFEKTU (PERU). FOTO: M. PÁSKOVÁ.....	220
OBR. 51	PŘÍKLAD PROJEVU DUÁLNÍ SPOLEČNOSTI – TENTO „AUTOBUS“ ZPRAVIDLA NÁVŠTĚVNÍCI NEPOUŽÍVAJÍ (PERU). FOTO: M. PÁSKOVÁ.....	220
OBR. 52	PŘÍKLAD PROJEVU DUÁLNÍ SPOLEČNOSTI – ANI V TOMTO „OBCHODĚ“ ZPRAVIDLA NÁVŠTĚVNÍCI NENAKUPUJÍ (PERU). FOTO: M. PÁSKOVÁ.....	221
OBR. 53	PŘÍKLAD PROJEVU DUÁLNÍ SPOLEČNOSTI – U TOHOTO „STÁNKU“ SI NÁVŠTĚVNÍCI OBĚD NEKUPUJÍ (PERU). FOTO: M. PÁSKOVÁ.....	221
OBR. 54	PŘÍKLAD PROJEVU DUÁLNÍ SPOLEČNOSTI – V PODOBNÝCH OBYDLÍCH NÁVŠTĚVNÍCI ZPRAVIDLA NEPŘESPÁVAJÍ (PERU). FOTO: M. PÁSKOVÁ.....	222
OBR. 55	PŘÍKLAD PROJEVU DUÁLNÍ SPOLEČNOSTI – TATO DÍVK VYRŮSTÁ VE ZCELA ODLIŠNÉM PROSTŘEDÍ NEŽ VĚTŠINA NÁVŠTĚVNÍKŮ TĚTO AMAZONSKÉ LOKALITY (PERU). FOTO: M. PÁSKOVÁ.....	222
OBR. 56	PŘÍKLAD PROJEVU DUÁLNÍ SPOLEČNOSTI – PODOBNÝCH SLAVNOSTÍ SE NÁVŠTĚVNÍCI ZPRAVIDLA NEÚČASTNÍ (PERU). FOTO: M. PÁSKOVÁ.....	223
OBR. 57	PŘÍKLAD FOLKLORIZACE – TATO ŽENA NA OKRAJI TURISTICKÉ CESTY SVÉ ŘEMESLO I MÍSTNÍ KROJ SPÍŠE PŘEDVÁDÍ NÁVŠTĚVNÍKŮM (PERU). FOTO: M. PÁSKOVÁ	223

OBR. 58 PŘÍKLAD INSCENIZACE – ŽIVOTNÍ STYL PŮVODNÍCH OBYVATEL JEZERA TITICACA LOS UROS SE STAL TĚMĚŘ DIVADELNÍM PŘEDSTAVENÍM PRO NÁVŠTĚVNÍKY. FOTO: M. PÁSKOVÁ	224
OBR. 59 GENIUS LOCI A AUTENTICITA TOHOTO MÍSTA (YUNGAS – PERU) BUDE POD STÁLE VĚTŠÍM TLAKEM SÍLÍCIHO CESTOVNÍHO RUCHU. FOTO: M. PÁSKOVÁ.....	225
OBR. 60 PŘÍKLAD VIZUÁLNÍHO ZNEČIŠTĚNÍ V RÁMCI PROCESU AKULTURACE (ANDALUSIE – ŠPANĚLSKO). FOTO: M. PÁSKOVÁ	225
OBR. 61 AUTENTICKÝ ŽIVOTNÍ STYL ANDALUSKÉHO VENKOVA MŮŽE BÝT V BUDOUCNU OHROŽEN TLAKEM SÍLÍCIHO CESTOVNÍHO RUCHU. FOTO: M. PÁSKOVÁ	225
OBR. 62 PŘÍKLAD TURISTICKÉHO ZNEČIŠTĚNÍ PERUÁNSKÉHO POBŘEŽÍ. FOTO: M. PÁSKOVÁ.....	226
OBR. 63 TYPICKÝ PROJEV INSCENIZACE HISTORIE – TATO PSEUDOATRAKTIVITA JE VYHLEDÁVANÝM MÍSTEM NÁVŠTĚVNÍKŮ NA PERUÁNSKÉM POBŘEŽÍ (CHAMCAY – PERU). FOTO: M. PÁSKOVÁ	226
OBR. 64 PŘÍKLAD ZTRÁTY AUTENTICITY – REKONSTRUKCE PRVKŮ HISTORICKÉHO ARTEFAKTU NAMÍSTO JEJICH RESTAURACE. (TRUJILLO – PERU). FOTO: M. PÁSKOVÁ.....	227
OBR. 65 ROZDĚLENÍ ÚČASTNÍKŮ CESTOVNÍHO RUCHU PODLE JEJICH ZÁKLADNÍ MOTIVACE. ZDROJ: AUTOR.	236
OBR. 66 MODELOVÝ PŘÍKLAD SEZÓNNOСТИ S JEDNOU HLAVNÍ A JEDNOU VEDLEJŠÍ SEZÓNNOU. ZDROJ: PÁSKOVÁ – ZELENKA 2002.	251

Seznam tabulek

TAB. 1 FAKTORY PŮSOBNÍ CESTOVNÍHO RUCHU. ZDROJ: PÁSKOVÁ 2003	38
TAB. 2 TYPOLOGIE ZÁTĚŽE ÚZEMÍ AKTIVITAMI CESTOVNÍHO RUCHU. ZDROJ: PÁSKOVÁ 2003, PODKLADY MERTLÍK A PÁSKOVÁ.....	47
TAB. 3 PŘÍKLADY ČASTO CITOVANÝCH APLIKACÍ KONCEPTŮ ŽIVOTNÍHO CYKLU DESTINACE. ZDROJ: PÁSKOVÁ 2003	71
TAB. 4 NEJČASTĚJŠÍ PROBLÉMY, SPOJENÉ S APLIKACÍ KONCEPTU ŽIVOTNÍHO CYKLU DESTINACE. ZDROJ: PÁSKOVÁ (2003)	103
TAB. 5 TYPY DESTINACÍ V ČESKÉ REPUBLICE. ZDROJ: PÁSKOVÁ 2003, UPRAVENO	129
TAB. 6 PŘEHLED KRITÉRIÍ PRO TYPOLOGII EFEKTŮ ZMĚN VYVOLANÝCH CESTOVNÍM RUCHEM. ZDROJ: PÁSKOVÁ 2003	150
TAB. 7 KLÍČOVÉ INDIKÁTORY UDRŽITELNÉHO CESTOVNÍHO RUCHU. ZDROJ: UNWTO 1998	152
TAB. 8 PŘEHLED EVROPSKÝCH GEOPARKŮ.....	169
TAB. 9 INDIKÁTORY VYBRANÉ SPRÁVOU CHKO ČESKÝ RÁJ PRO MONITORING ZMĚN VYVOLANÝCH CESTOVNÍM RUCHEM VE STAVU PŘÍRODNÍHO DĚDICTVÍ UNESCO. ZDROJ: PÁSKOVÁ - MERTLÍK DLE UN WTO	182
TAB. 10 VÝHODY A NEVÝHODY PŘÍSTUPU HODNOCENÍ STAVU STEZEK	189
TAB. 12 VYBRANÉ MEZINÁRODNÍ KLÍČOVÉ DOKUMENTY PRO BIODIVERZITU, UDRŽITELNÝ CESTOVNÍ RUCH A CESTOVNÍ RUCH A BIODIVERZITU. ZDROJ: ZELENKA (2007), UPRAVENO, DOPLNĚNO	275
TAB. 13 PRŮVODCI NEJLEPŠÍ PRAXÍ PRO UDRŽITELNÝ CESTOVNÍ RUCH. ZDROJ: ZELENKA (2007).....	277

